

Crna Gora
SKUPŠTINA CRNE GORE
-Odbor za ekonomiju, finansije i budžet-
Broj: 00-72/13-22/
EPA 208 XXV
Podgorica, 30. septembar 2013. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

PODGORICA

Na osnovu člana 69 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, sa sjednice održane 26. septembra 2013. godine, podnosi

IZVJEŠTAJ O RAZMATRANJU IZVJEŠTAJA O RADU DRŽAVNE KOMISIJE ZA KONTROLU POSTUPAKA JAVNIH NABAVKI ZA 2012. GODINU

U uvodnom obrazloženju, predsjednica Državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki, detaljno je obrazložila sadržaj Izvještaja o radu Državne komisije za 2012. godinu, koji je, u skladu sa članom 142 Zakona o javnim nabavkama, po prvi put dostavljen Skupštini Crne Gore na razmatranje i, između ostalog, upoznala Odbor sa podacima o: radu Komisije, predmetima po žalbama, predmetima kontrole postupaka javnih nabavki čija vrijednost prelazi 500.000 €, predmetima po presudama Upravnog suda Crne Gore, upravnim sporovima protiv odluka Državne komisije, naknadama za vođenje postupka i sprovođenju odluka u prethodnoj godini. Državna komisija u 2012. godini, u radu je imala ukupno 682 predmeta, od kojih je 585 primljeno 2012. godine, je riješila 94,87% od ukupnog broja predmeta, dok se za preostalih 35, koji su zaprimljeni u toku decembra mjeseca, nijesu stekle zakonske pretpostavke za rješavanje u izvještajnoj godini. Od ukupnog broja predmeta, 49 se odnosi na postupke obavezne kontrole sprovedenih postupaka javne nabavke vrijednosti preko 500.000 €. Odbor je, konstatovao da je u postupcima po žalbama, koje je Državna komisija prvi put imala u radu 2012. godine, od 545 žalbi, Komisija odlučila o 516.

Odbor je podržao ocjene saopštene u uvodnom obrazloženju predsjednice Državne komisije za javne nabavke da je u prvoj godini primjene novog zakona o javnim nabavkama bila prisutna neprilagođenost novim procedurama, kao i neshvatanje supsidijarne primjene Zakona o opštem upravnom postupku u oblasti javnih nabavki, kao i da naručiocu čine greške u postupku pripremanja dokumentacije za javno nadmetanje, koje predstavljaju bitne povrede zakona u postupku javnih nabavki i od uticaja su na zakonitost sprovedenih radnji i donijetih odluka.

Takođe, Odbor je podržao i ocjenu da u sistemu pravne zaštite u oblasti javnih nabavki postoje različite interpretacije određenih odredbi važećeg Zakona o javnim nabavkama, te da je za potpunu i pravilnu primjenu ovog Zakona neophodna pravna praksa Vrhovnog suda Crne Gore u odnosu na više zakonskih rješenja koja su se pokazala spornim u praktičnoj primjeni ili preciziranje istih kroz izmjene i dopune Zakona.

Učešće u raspravi uzela je i predstavnik NVO Institut alternativa i ukazala da je ova nevladina organizacija u okviru projekta koji se odnosio na „Jačanje parlamentarnog nadzora sistema javnih nabavki“, sačinila „Vodič za efikasniji nadzor sistema javnih nabavki od strane

Skupštine Crne Gore“, u čijoj izradi su učestvovali i članovi Odbora za ekonomiju, finansije i budžet.

Odbor je konstatovao da Izvještaj o radu Državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki u prvoj godini primjene novog Zakona o javnim nabavkama predstavlja iskorak naprijed u navedenoj oblasti u odnosu na prethodni period. Pozitivno je ocijenjen podatak da je budžet Crne Gore, po osnovu Zakonom propisane naknade za vođenje postupka po žalbama pred Državnom komisijom u 2012. godini ostvario sredstva u iznosu od 126.814,96 eura, što iznosi 67,25% ukupnih sredstava opredijeljenih budžetom Crne Gore za rad Državne komisije u 2012. godini, odnosno 71,85% od iznosa budžetskih sredstava koje je Državna komisija utrošila u 2012. godini, ali je na Odboru bilo i mišljenja da je visina naknada za vođenje postupaka visoka. Odbor je ukazao na potrebu jačanja administrativnih kapaciteta i obezbjeđivanja boljih uslova za rad Komisije.

Tokom rasprave je bilo mišljenja da je predmetni izvještaj obiman, da sadrži veliki broj podataka i informacija opšteg karaktera, ali da postoji potreba da se šire sagleda oblast javnih nabavki kako bi se dobila potpunija slika, naročito u dijelu koji se odnosi na mogućnost postojanja korupcije u oblasti javnih nabavki i njenog suzbijanja. Ocijenjeno je da je oblast javnih nabavki „najpogodnije tlo“ za korupciju, naročito na lokalnom nivou.

Istaknuto je da podatak iz Izvještaja o javnim nabavkama u Crnoj Gori za 2012. godinu Uprave za javne nabavke, da je udio ukupne vrijednosti javne nabavke u BDP-u za 2012. godinu iznosio 323.155.258,90 € ili čak oko 9,72 % ovog parametra, ukazuje na veliki prostor za mjere racionalizacije države u ovoj oblasti. Iskazana je zabrinutost u odnosu na podatak da u zakonski predviđenom roku 45 naručilaca nije dostavilo izvještaj o sprovedenim javnim nabavkama. S tim u vezi, ukazano je na mogućnost održavanja sjednice na kojoj bi se, uz prisustvo i predstavnika Uprave za javne nabavke, razgovaralo na temu primjene Zakona o javnim nabavkama, radi dobijanja potpunije slike o stanju u navedenoj oblasti.

Na Odboru je, takođe, bilo mišljenja da Izvještaj Državne komisije treba da razmatra i skupštinski Odbor za antikorupciju, kao i da je sistem javnih nabavki u Crnoj Gori nepotrebno decentralizovan.

Podržavajući navedeni izvještaj, Odbor je konstatovao da veliki problem u radu Državne komisije predstavlja neposjedovanje softvera koji bi sadržao bazu podataka o svim detaljima vezanim za predmete, odnosno postupke javnih nabavki koji su bili predmet razmatranja pred Komisijom. Ukazao je da bi posjedovanje ove baze podataka i mogućnost njenog umrežavanja sa bazama podataka drugih državnih institucija u mnogome doprinijelo efikasnijoj provjeri podataka od značaja za antikoruptiono djelovanje i sprječavanje sukoba interesa u postupcima javnih nabavki.

Najveću pažnju na sjednici izazvao je podatak iz Izvještaja da u periodu od 2. aprila do 1. decembra 2012. godine nije sprovedeno 15 rješenja Državne Komisije od strane osam naručilaca, što je ocijenjeno zabrinjavajućim. Vlada Crne Gore je 14. marta 2013. godine donijela zaključke povodom navedenih rješenja, a poslanike je interesovalo da li su isti realizovani i ocijenjeno je da je potrebno utvrditi odgovornost naručilaca koji krše Zakon. Takođe, bilo je mišljenja da crnogorski sistem javnih nabavki karakteriše nekonzistentan i nekvalitetan sistem utvrđivanja odgovornosti i da postoje ograničeni dometi u istragama. Ocijenjeno je nezadovoljavajućim što 45 odsto nabavki preko 500.000 € nije sprovedeno u skladu sa Zakonom i ukazano da je jedno od najvažnijih pitanja vršenje nadzora nad realizacijom sklopljenih ugovora, imajući u vidu da se najveće zloupotrebe u ovoj oblasti dešavaju nakon sklapanja ugovora.

Tokom rasprave, poslanici su postavili pitanja koja su se odnosila na: potrebu popunjavanja radnih mjesta u skladu sa aktom o sistematizaciji, koji je predvidio 15

novozaposlenih u Stručnoj službi Komisije, imajući u vidu da je u prethodnoj godini bilo šest zaposlenih, i to troje zaposleno na neodređeno vrijeme, dok je troje zaposlenih po osnovu ugovora o djelu; članove 15, 16 i 17 Zakona o javnim nabavkama, koji se odnose na antikorupcijsko pravilo i sprječavanje sukoba interesa na strani naručioca i na strani ponuđača, član 132 i odlučivanje Državne komisije zaključkom i rješenjem ; član 144 i predmet kontrole postupaka javnih nabavki; članove 147 i 148 koji se odnose na ovlašćena lica i predmet inspekcijskog nadzora; član 149 i prekršajnu odgovornost; broj odluka donešenih u predmetima po žalbi i u predmetima obavezne kontrole; mogućnost izmjene Zakona u dijelu koji se odnosi na rokove za donošenje odluka; ishod dvije tužbe protiv države Crne Gore i Državne komisije za naknadu štete zbog poništenih odluka prethodne Državne komisije iz ranijih godina, od kojih je jedna pokrenuta od strane preduzeća Tehnput d.o.o., koje se povodom notiranih nepravilnosti obraćao ovom Odboru; iznos prosječne plate u Komisiji; poštovanje cijena i rokova iz ugovora o javnoj nabavci; adekvatnost kriterijuma za izbor najpovoljnije ponude u postupcima javnih nabavki; usvojene žalbe i poništen dio postupaka javne nabavke koji se odnose na odluke Komisije u postupku izvršenja presuda Upravnog suda Crne Gore; ponuđače sa najvećim ugovorenim javnim nabavkama u 2012. godini, Jugopetrol a.d. Kotor i Bemax d.o.o. Podgorica; javne nabavke u sektoru zdravstva i najavljenom kontrolnom saslušanju na zajedničkoj sjednici Odbora za ekonomiju, finansije i budžet i Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje, na ovu temu i td.

Odbor je, nakon rasprave, sa šest glasova „za“, jednim „protiv“ i tri glasa „uzdržan“, odlučio da predloži Skupštini **da usvoji** Izvještaj o radu Državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki za 2012. godinu.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Almer Kalač.

PREDSJEDNIK ODBORA
mr Aleksandar Damjanović